

GRAMATICA : Los advèrbis (lòc)

La posicion

"Nòrd" e "Sud" son sistèmas reconstruits correspondents au Nòrd-Oèst e au Sud-Èst d'un arc que va de La Bastida Clarença au Nòrd de Condom passant a l'Oèst dau Mont. En dehòra d'aqueste sistema, pr'exemple, l'advèrbi de lòc **aci** significa "ici" a Ortés, en Shalòssa e Vasadés mes "là", là-bas", "au loin" alhors !

Advèrbi de lòc	"nòrd"	<i>ací</i>	<i>aquí</i>	<i>labàs / alà</i>
	"sud"	<i>aquí</i>	<i>aquiu</i>	<i>acerà / lahòra</i>
Correspond au pronom- adjectiu demostratiu	"nòrd"	<i>aquest(e)</i>	<i>aqueth</i>	
	"sud"	<i>aquest(e) / este</i>	<i>aqueth</i>	<i>aceth</i>

ací medish / **ací-pè** / **ací-tau**

de tras

adarron

devath / dejós

a despart

(mei... o drin...) ença

a l'entorn / au torn

(mei... o drin...) enlà

arron

enlòc

a(u)lhors / alhors / en quauque lòc mei

enlòc mei

au ras / au bòrd / au bòrn

en quauque lòc / en quauque part

baish

enterdemiei / entermiei

bèc

haut

contra / còsta / cantèr

hòra

(au) darrèr / darrèir

hòraman

(au) davant / devant

luenh / lonh

deçà

on / aon / aun

dehens / dedens / deguens / laguens / dedins

on que sia / on que sii / on que sigue...

dehòra

on se volha / on se volhi / on se vulhe

de 'cí / de 'quiu...

per 'cí / per aqui...

delà

per la / per aqui...

de la on / de l'on / de la'n

pertot

de la / de 'quiu...

près / còsta, pròche / pròishe

dessús

otra / tras (/ tres) / delà de

La direccion

Quauques advèrbis pòden exprimir tanben un punt dens lo temps. De mei, coma **alà** e **ací**, pòden completar los autes advèrbis de posicion o daus demostratius.

caphens	endavant / enavant
caphòra	en·hòra
capsús	enlà / avant / ad enlà
capvath	ensús
ençà / ad ençà	envath
endarrèr / enarrèr	(d', t') on / aon / aun

capsús e **capvath** pòden designar tanben lo Nòrd e lo Sud. Atau, **capavant** e **caparrèr** pòden, eths, designar, l'Èst e l'Oèst

Sovent emplegats après grops nominaus introduits per **de** o **de(s)(em)pui(sh)**, **ençà** significa que s'aprèssa dau punt (on se tròba lo narrator) mentre que **enlà** vòu díder que s'aluenha dau punt o lavetz que l'apressada n'a pas durat.

Torns gascons

Traduccion de “c’est”

Podem acordar lo demostratiu au vèrbe en genre e au nom atribut en nombre. Ex. **aquera qu’es la sapiença vertadèira ; n’es pas aqueste un gubièr de l’in·hèrn**

Podem utilizar a la plaça un demostratiu neutre o sens subjècte exprimit. Ex. : **açò qu’es la sapiença vertadèira ; qu’es la sapiença vertadèra**

Traduccion de “voici” et “voilà”

S'existís mots occitans (**vací, vaquí, valà**), i a una expression particular per tradusir “voici”, “le voilà”... damb los advèrbis de lòc seguits daus vèrbes **aver/auger** o **estar**. Ex. : **ací que l'as, aquí que l'atz, ací qu'èm, aquí qu'es...**